

КОМИСИЯ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

РЕШЕНИЕ № 712

от 06 ноември 2014 г.

На основание § 3, ал. 7 във връзка с § 3, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на Закона за електронните съобщения (ЗЕС) във връзка с Решение № 248/22.05.2014 г. на Комисията за регулиране на съобщенията,

КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

РЕШИ:

Продължава задълженията за разпространение на националните и регионалните програми на Българската национална телевизия и Българското национално радио, наложени с § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС на предприятията, които предоставят услугата „радио- и телевизионно разпространение“ чрез кабелни и сателитни електронни съобщителни мрежи.

Мотиви:

Съгласно § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС, предприятията, които предоставят услугата „радио- и телевизионно разпространение“ чрез кабелни и сателитни електронни съобщителни мрежи, разпространяват безвъзмездно в реално време националните и регионалните програми на Българската национална телевизия и Българското национално радио до преразглеждане на задълженията по реда на алинея седма от същата разпоредба.

Съгласно § 3, ал. 7 от ПЗР на ЗЕС, Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) е задължена да преразгледа наложените на предприятията задължения за пренос на радио- и телевизионни програми по реда на ЗЕС и на Закона за радиото и телевизията (ЗРТ).

Решението за преразглеждане на задълженията има неопределен кръг адресати, които не са посочени индивидуално, а като общи категории, поради което решението на комисията представлява общ административен акт по смисъла на чл. 65 от АПК. В изпълнение на чл. 36 от ЗЕС комисията проведе процедура за обществено обсъждане по проект на решение за преразглеждане на задълженията за задължително разпространение на радио- и телевизионни програми, наложени с § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС на предприятията, които предоставят кабелни и сателитни мрежи за разпространяване на радио- и телевизионни програми. В рамките на процедурата постъпи становище от „Национално сдружение на малките и средните кабелни оператори „ТВ клуб 2000“ (вх. № 12-01-2462/20.06.2014 г.).

В регулаторната практика на държавите-членки на Европейския съюз задължения за задължително разпространение се налагат преди всичко на предприятията, които предоставят кабелни и сателитни електронни съобщителни мрежи, за да се гарантира, че определено съдържание (радио- и телевизионни програми) е достъпно за всички потребители. Задълженията се налагат в обществен интерес, за да се осигури достъпа на потребителите до обществено важна информация и да се гарантира медиен плурализъм и културно многообразие. В практиката на държавите-членки на ЕС, задълженията за разпространение на определени радио- и телевизионни програми се прилагат по различни критерии като няма единни параметри, които се прилагат по отношение на понятието „значителен брой крайни потребители“ и „основно средство за приемане на радио- и телевизионни програми“.

Задължението по § 3, ал. 7 от ПЗР на ЗЕС за преразглеждане на наложените задължения за задължителен пренос въвежда изискванията на чл. 31(1) от Директива 2002/22/ЕО. Съгласно тази разпоредба, държавите-членки на ЕС могат да *налагат разумни задължения за пренос на определени радио и телевизионни канали и допълващи ги услуги, особено услуги за достъп, целящи предоставяне на подходящ достъп за крайни ползватели с увреждания, върху попадащи под тяхната юрисдикция предприятия, които предоставят електронни съобщителни мрежи за разпространение на радио или телевизионни канали на обществото, когато значителен брой крайни ползватели на такива мрежи ги използват като основно средство за получаване на радио и телевизионни канали*. С оглед на това, КРС следва да прецени дали мрежите, посочени в § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС се използват от

значителен брой крайни потребители като основно средство за приемане на радио- и телевизионни програми.

При приемане на решение по § 3, ал. 7 от ПЗР на ЗЕС комисията следва да установи дали всички критерии на чл. 31 от Директива са изпълнени по отношение на задълженията, които са предмет на настоящото решение:

- Задълженията се налагат само на тези мрежи, които се ползват от значителен брой крайни потребители, включително крайни потребители с увреждания, като основно средство за приемане на радио- и телевизионни програми
- Задълженията следва да са разумни, пропорционални и прозрачни и равнопоставени;
- Задълженията се налагат само когато са необходими за постигането на цели от общ интерес, които следва да са ясно определени.

По отношение на последните две групи критерии, КРС отчита, че законодателят е наложил задълженията за задължително разпространение на радио- и телевизионни програми с изрична законова разпоредба. Целите, които се преследват със законовата разпоредба са в обществен интерес, който се изразява в осигуряване на достъп на гражданите до програмите на обществените радио- и телевизионни оператори, които са натоварени със задача в обществен интерес. Поради това, че преценката за съображенията от обществен интерес е направена от законодателя, КРС следва да направи оценка единствено дали задълженията са обосновани с оглед на това, че мрежите, за които са наложени задълженията, се използват от значителен брой крайни потребители като основно средство за получаване на радио- и телевизионни програми.

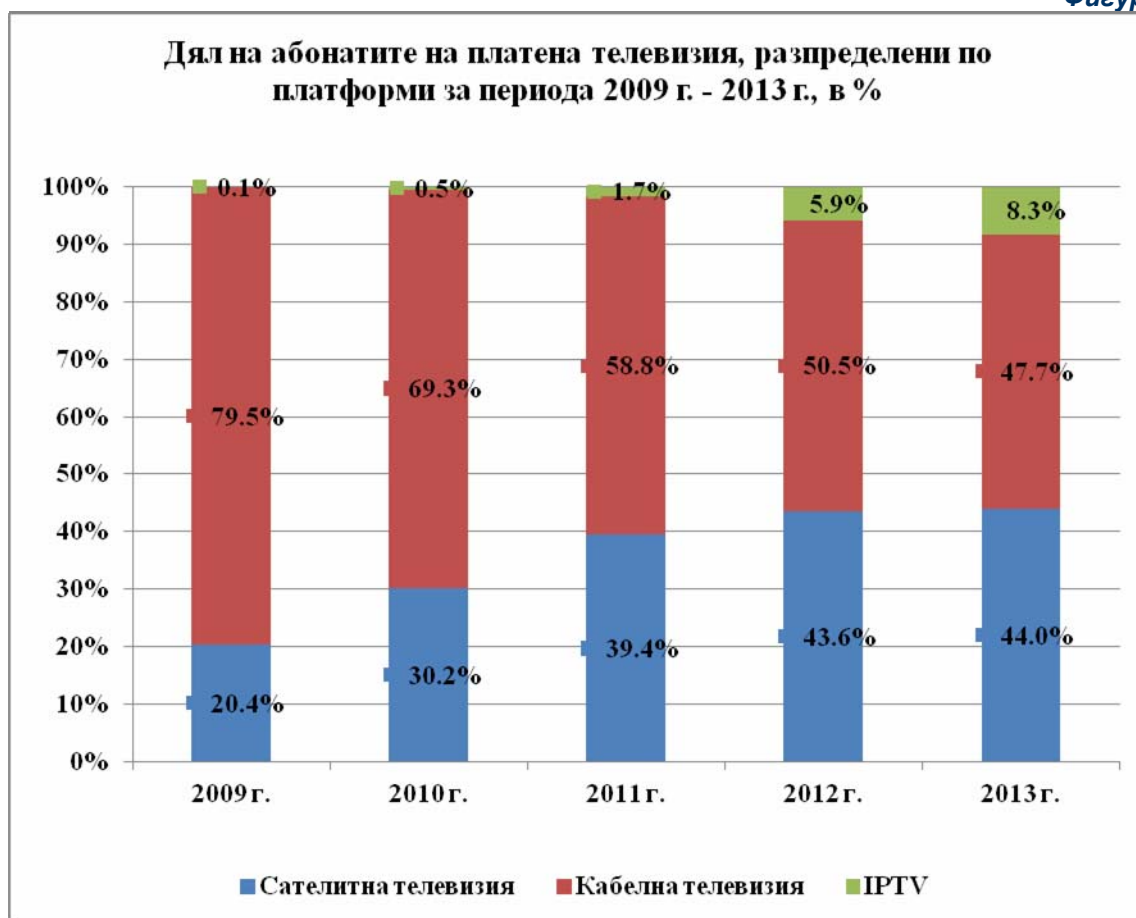
Анализ на състоянието и тенденциите на развитие на броя и структурата на абонатите на платена телевизия (кабелна, спътникова (сателитна) и IPTV) в България за периода 2009-2013 г.:

Анализът на състоянието и тенденциите на развитие на броя и структурата на абонатите на платена телевизия в България следва да се осъществи при отчитане влиянието на новонавлизащата платформа IP-телевизия с цел постигане на пълнота на анализа, тъй като е възможно внедряването на нови технологии да повлияе върху предлагането и търсенето на абонатите на кабелни и сателитни мрежи.

Към края на 2013 г. 1 742 455 крайни потребители (абонати) в България са използвали платена телевизия, като 47,7% от тях са абонати на кабелна телевизия, 44,0% - на сателитна и 8,3% - на IPTV (фигура 1). За периода 2009 – 2013 г. е налице кумулативен прираст от 15,8% в броя на абонатите на платена телевизия у нас, като за последните две години от разглеждания период се наблюдава устойчив ръст от 6,5% на годишна база.

Тенденцията на развитие при структурата на абонатите на платена телевизия за периода 2009 – 2013 г. показва (фигура 1), че е налице силна междуплатформена конкуренция на пазара, като относителният дял на абонатите на кабелната телевизия в общия брой абонати на платена телевизия намалява от 79,5% на 47,7% през посочения период, а относителният дял на абонатите на другите две платформи за разпространение нараства съответно от 20,4% на 44% при сателитната телевизия и от 0,1% до 8,3% при IP-телевизията. Видно от данните, независимо от значителния спад в броя абонати на кабелната телевизия, посочената мрежа продължава да бъде най-често използваната платформа за разпространение на платена телевизия в страната към края на 2013 г.

Фигура 1

Източник: Данни, подадени в КРС

Към края на 2013 г. 58% от българските домакинства са използвали платена телевизия, като за периода 2009 – 2013 г. се наблюдава ръст от 6,5 процентни пункта при този показател. На фигура 2 по-долу е представена тенденцията на развитие на проникването на платената телевизия у нас сред домакинствата по видове платформи и въз основа на нея може да се отчете, че към края на 2013 г. 27,6% от българските домакинства са използвали кабелна телевизия, 25,5% - сателитна и 4,8% - IPTV. Аналогично с описанието на пазарните дялове на различните платформи, представено по-горе, в рамките на разглеждания период се наблюдава устойчив ръст при проникването на сателитната (15 процентни пункта) и IP-телевизията (4,7 процентни пункта) сред домакинствата за сметка на кабелната, при която е налице низходяща тенденция на показателя от 13,3 процентни пункта.

Фигура 2

Източник: Данни, подадени в КРС

Независимо от посочения факт, че абонатите на IPTV са се увеличили многократно (78 пъти) през последните години, към края на 2013 г., както вече бе посочено по-горе, делът на българските домакинства, които използват IP-телевизия е относително малък. В тази връзка следва да се отбележи, че очакванията са през следващите години IP-телевизията у нас да придобива по-голяма популярност както сред предприятията, които я предоставят на пазара, така и сред потребителите, като проникването ѝ сред българските домакинства се очаква да продължи възходящата си тенденция, но с по-бавни темпове в сравнение с периода на навлизане на посочения вид технология на пазара.

Видно от представената по-долу фигура 3, очакваните тенденции на развитие на броя абонати за отделните платформи, предоставящи платена телевизия показват, че преимуществено значение сред потребителите ще имат кабелната и сателитната телевизия. Направената прогноза се базира на тренда/тенденцията на развитие на динамичния/временен ред от данни за броя на абонатите на трите вида мрежи.

Очакваните темпове на спад в броя на потребителите, използващи кабелна телевизия, вероятно ще намалява през следващите години и до 2018 г. вероятният брой абонати на този вид платформа ще бъде почти 690 000. Същевременно, броят на абонатите, използващи сателитна телевизия следва да продължи нарастването си, като се очаква към 2018 г. да достигне около 967 000. IP-телевизията, от друга страна, се очаква да запази относително нисък пазарен дял и да бъде реална алтернативна на посочените две платформи основно сред платежоспособните потребители сред високодоходните групи от населението, използващи няколко електронни съобщителни услуги в пакет. Очакваният брой абонати на IPTV през 2018 г. е почти 220 000.

Фигура 3

Източник: Данни, подадени в КРС и изчисления на КРС

При реализиране на посочените прогнозни резултати от анализа на броя абонати на трите платформи за предоставяне на платена телевизия, калкулираните пазарни дялове към 2018 г. биха били съответно: сателитна телевизия – 51,6%, кабелна телевизия – 36,8% и за IPTV – 11,6%, при степен на проникване на платената телевизия сред домакинствата (при запазване постоянен брой на последните) – 62,4%. В допълнение, е редно да се отбележи, че при повишаване на стандарта на живот на населението, което към момента не използва платена телевизия, е много вероятно този сегмент от потребители да използват сателитна или кабелна телевизия, тъй като те не изискват в по-голяма степен наличието на умения и устройства с висока сложност при използване в сравнение с IP-телевизията.

С оглед изложеното дотук по отношение на позицията на кабелните и сателитни мрежи като двете водещи платформи за разпространение на съдържание, КРС счита че същите запазват своята позиция на основно средство за получаване на радио- и телевизионни програми и алтернатива на наземното радиоразпръскване.

Както е посочено по-горе в настоящото решение, преценката за изпълнението на останалите критерии по чл. 31 от Директива 2002/22/ЕО е направена от законодателя с приемане на измененията в ПЗР на ЗЕС. При преразглеждането на задълженията КРС е обвързана от волята на законодателя по отношение на обхвата на задълженията, поради което КРС приема, че продължаването на задълженията в същия обхват е обосновано с оглед на това, че мрежите на предприятията, които предоставят кабелни и сателитни електронни съобщителни мрежи са основно средство за приемане на радио- и телевизионни програми. Законодателят е приел разпоредбата на § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС в обществен интерес, с което са изпълнени критериите на чл. 31 от Директива 2002/22/ЕО.

С оглед на изложеното дотук, КРС приема, че мрежите на предприятията, които предоставят кабелни и сателитни електронни съобщителни мрежи представляват основно средство за приемане на радио- и телевизионни програми. Поради това, комисията счита, че задълженията следва да бъдат продължени като обхватът на задълженията се запазва така както е определен в § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС.

На основание чл. 179 от Административнопроцесуалния кодекс, решението подлежи на обжалване в едномесечен срок от съобщението за издаването му или в 14-дневен срок от отделните съобщения до лицата, участвали в производството.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(д-р Веселин Божков)

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

(Йолиана Райкова)